

Hlasník z Hornej Súče

Mesačník obce

Cena: 1 Sk

IX-X/1993

Podakovanie

Ďakujem d.p. farárovi, všetkým občanom, mládeži, riaditeľstvu škôl, poslancom i pracovníkom obecného úradu, ktorí sa podieľali na vzornej organizácii a zabezpečení dôstojného priebehu osláv 785. výročia prvej písomnej zmienky o obci a posvätení obecných symbolov vo vynovenom kostole. Zúčastnení hostia vysoko hodnotili úroveň osláv a vystupujúcich účastníkov. Oslovení občania veľmi ochotne zapožičali staré nástroje, kroje a výšivky na výstavu, ktorá svedčí o ume a zručnosti našich predkov. Ďakujem i za peknú spoluprácu osád s dedinou, kde sa prejavila rázovitost jednotlivých oblastí a zároveň duch svornosti a spolupráce. Program vynikajúco hudobne oživil zúčastnené dychovky a spevácky zbor.

Predvedené ukážky remesiel, zvykov a "Súčanská svadba" predvádzané so zaujatím našimi občanmi patrili k ozdobám slávností. Uznanie patrí i tým, ktorí mali na starosti jedlo pre vystupujúcich, hostí i návštevníkov. Zúčastnené množstvo divákov po oba dni svedčí o nevšednom záujme našej verejnosti o historické korene obce a jej folklór. Je to dobré znamenie pre uchovanie odkazu našich predkov budúcim generáciám z čoho mám úprimnú radosť a teším sa spolu s Vami.

ing. Marián Ševčík
starosta obce

Výroba domáceho plátna z konopí

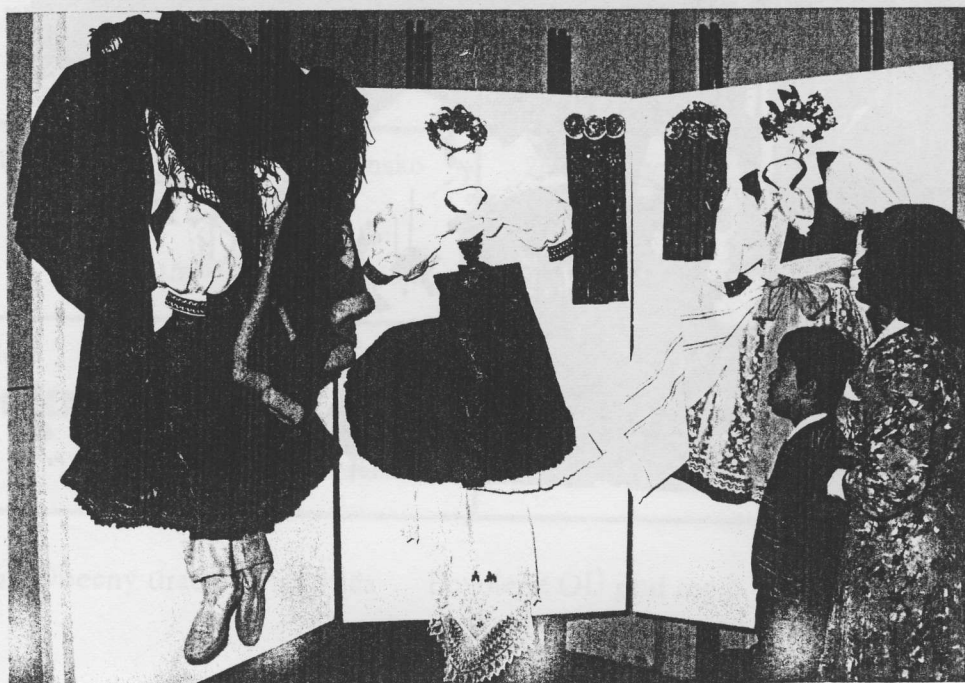
Na jar sa 2x sejú konope aby boli hustejšie a tenšie stonky. Keď vyrastú, trhajú sa poskonné konope, ktoré rástli rýchlejšie ako materné konope. Materné mali semenec a rástli pomalšie, preto sa nechali dorásť. Na jeseň sa vytrhali, nechali sa usušiť na slnku a vymlátili sa cepami. Po omlátení sa poviazali do snopkov a namočili sa do močidla alebo potoka. Močili sa dva týždne, nie dlhšie, lebo by premokli a vlákna by boli slabé - trhali by sa. Aby sa mohli v jeseň usušiť, keď bolo menej slnka, napchali sa na lesy do sušiarne kde sa sušili. Pod sušiarňou sa potom potom konope trepali aby sa vlákna očistili od pazderia. Trepali sa na trlici, kde je na jednom konci páka lamačka a na druhom vyhladzovačka. Potom sa konope česali na hachli. Najprv sa strhli hrubšie vlákna, potom jemnejšie vlákna zvané povesná a spriadli sa na nite buď na kolovrate alebo vretienku čo trvalo dlhšie. Upradené nite sa namotali na motačky, kde sa urobili pradená. Do jedného pradená išlo 10-12 pasiem a do jedného pasma išlo 60 nití.

Pradená sa potom zviazali a namočili do škopka. Zaliali sa horúcou mydlovou vodou a od večera do rána sa močili. Potom sa rozprestrel na zem, nasypali sa preosiatym bukovým popolom a hodili sa do palchovne (drevená nádrž s tromi nohami a otvorom). Navarilo sa horúcej vody s poplom a 3-5x sa pradená zaliali touto vodou. Večer sa lúh vypustil a ráno sa pradená vypláchali v potoku od popola. Potom sa pradená usušili na vetre a mraze a potom sa znova zaliali v palchovni čistou horúcou vodou, vyprali sa a vysušovali. Pradená sa dali na motačky a zvjali sa na kľbká. Kto mal viacej pradien ten si nasnuval nite na taligách a s talíg sa nasnuvané konopné nite zobrali a navliekli do krosien. Na krosnách sa utkalo plátno celé s konopných nití. Kto mal menej pradien, kúpil si bavlnu a zatkával plátno nitami. Hlavne mužské gace sa robili z čisto konopného vlákna. Domáce plátno sa používalo na posteľné plachty, chlapecké košeľe a gace, ženské spomníky i rukávce.

Výroba domáceho súkna

Ovčia vlna ostrihaná sa okramplovala (dosky s oceľovými háčikmi) a okrampľovaná čiže takto opradená sa priviazala na praslicu a spriadla na nite na kolovrate alebo pradienku. Potom sa vlnené nite rozvjali z kolovrata na kľbká a nasadili na krosná. Utkalo sa biele súkno. Toto sa donieslo do valchy aby bolo súkno pevné. Z bieleho súkna sa robili mužské nohavice, mužské a ženské papuče.

Spracované podľa rozprávania našej 75-ročnej občianky p. Pavlíny Zemanovičovej.

Rodáci

Tento rok je naša obec organizátorom tradičného stretnutia rodákov z obcí Horné Srnie, Nemšová, Skalka nad Váhom, Hrabovka, Dolná a Horná Súča v Bratislave. Toto stretnutie sa uskutoční 12. novembra 1993 v priestoroch Ekonomickej univerzity v Petržalke. Úlohou organizátora je postarať sa o zábavu, občerstvenie a príjemnú náladu. Spätným programom je veľká tombola, v ktorej sa prezentujú obecné úrady, podnikatelia z obcí, ale i naši rodáci žijúci v Bratislave.

Všetci rodáci, zaevidovaní vo voľnom združení, obdržia od výboru pozvánku so zloženkou na zaplatenie vstupného. Aby sa nezabudlo na tých, ktorí nie sú zaevidovaní, prosíme všetkých, ktorých príbuzní žijú v Bratislave a blízkom okolí, aby nám poskytli ich adresy.

Dočká sa Trnávka "silnejšej" elektriny ?

Rozvodné závody Trenčín v spolupráci s Obecným úradom začali v tomto mesiaci s budovaním prepojenia rozvodu elektrickej energie od transformátora na Roháčovciach s prírodnou sieťou na Trnávku. Toto riešenie by malo posilniť preťažovanú sieť na Trnávke, ktorá je už dlhší čas príčinou sťažností občanov.

Zároveň sa pri tejto akcii vykoná inštalácia verejného osvetlenia v Hornom mlyne.

Chcete hrať americký biliard - pool ?

V obecnej vinárni si môžete za 15 Sk zahrať americký biliard. Na rozdiel od naprogramovaných automatov, pri ktorých netreba rozmyšľať iba vhadzovať peniaze. Vám biliard ponúka rozvoj myslenia, šikovnosti a postrehu. Je to oficiálny šport a usporadúvajú sa i majstrovstvá sveta v biliard - poole. Hrajú dva eventuality štyria hráči s 16-timi guľami. Pravidlá hry visia vo vinárni a dajú sa pomerne rýchlo naučiť. Prijemný zážitok z hry Vám praje obsluha.

Informačný servis

Vláda zvyšuje dane z nehnuteľností

Ministerstvo financií Slovenskej republiky pri uplatňovaní zákona SNR č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení zmien a doplnkov vykonaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z.z. ustanovuje :

ČL.3

1. Novelou zákona sa zvyšuje daň z pozemkov a daň zo stavieb vypočítaná v daňovom priznaní, prípadne správcom dane na rok 1993 o 25%.

2. Podľa odseku 1 sa upravuje zvýšenie celkovej daňovej povinnosti daňovníka na rok 1993, t.j. i tej povinnosti, ktorá už bola vysporiadaná pred 1. augustom 1993.

3. Zvýšenie dane o 25% sa neuplatní, ak vypočítaná daň, ku ktorej vznikla daňová povinnosť pred 1. augustom 1993, nepresiahla 50 Sk.

4. Zvýšenie dane sa vzťahuje na celú sumu dane na rok 1993.

5. Správca dane vydá daňovníkovi platobný výmer, prípadne dodatočný platobný výmer v termíne, ktorý mu umožní zaplatiť zvýšenú daň najneskôr do 31. decembra 1993. Zákon č. 159/1993 Z.z. nadobúda účinnosť 1. augustom 1993.

Poznámka :

Obecný úrad musí vyberať 25% zvýšenie tejto dane od augusta ako mu to ukladá zákon. Občanom budú odoslané dodatočné platobné výmery, na základe ktorých zaplatia zvýšenie dane z nehnuteľností na obecnom úrade.

Novela zákona o zamestnanosti

Podľa schválenej novely bude nezamestnaný vyradený z evidencie na úrade práce, ak bez vážneho dôvodu odmietne nastúpiť do vhodného zamestnania, vrátane verejnoprospešnej práce alebo na rekvalifikáciu poskytnutú úradom práce, prípadne ak aktívne nespolupracuje s úradom práce pri sprostredkovaní zamestnania alebo rekvalifikácie. Pri poskytovaní podpory v nezamestnanosti už nebudú zvýhodnení nezamestnaní, ktorí sa zúčastňujú na rekvalifikačných kurzoch. Novela nadobudne účinnosť dňom zverejnenia v Zbierke zákonov.

Zmeny v poskytovaní sociálnych dávok

Zákon o niektorých zmenách v poskytovaní štátnych sociálnych dávok určuje, že výška rodičovského príspevku sa bude rovnáť výške životného minima na dospelú osobu. Zákon nadobudne účinnosť 1. novembra 1993.

Novela zákona o správe daní a poplatkov

Podľa novely nebude povolené predávať alkoholické nápoje a tabakové výrobky na verejných priestranstvách. Poslanci schválili aj doplnujúci návrh, aby každá škatuľka cigariet bola označená ochrannou známkou, čo má zamedziť predávaniu pašovaného tovaru.

Práce na územnom pláne obce

Jedným zo znakov dobre fungujúcej obce je územný plán a koncepcia rozvoja.

Naša obec nemala doteraz spracovaný územný plán, ktorý by vytyčoval ucelenú koncepciu rozvoja obce. Tak sa mohlo stať, že stred obce v súčasnosti nepôsobí dobrým dojmom vzhľadom na narušenú architektúru striedaním šikmých a rovných striech, nedostatočným doriešením odpadového hospodárstva a tepelného hospodárstva. Napr. nevhodne situovaný objekt kravína na Roháčovciach má za dôsledok podídenú vodu u Barincov a kvôli ochrannému pásmu nie je možné smerovať novú výstavbu i týmto smerom, atď.

Pretože chceme, aby naša obec našla svoju tvár, priority rozvoja a vzájomné vzťahy boli upravené i týmto

smerom, rozhodli sme už v minulom roku, aby sa realizoval program obnovy obce s následným vypracovaním územného plánu nielen pre ústredie, ale i pre všetky osady.

Úlohu realizuje firma SIKARD, ktorá so spôsobom vypracovania tejto úlohy predstúpila pred obecné zastupiteľstvo a zdôvodnila jednotlivé kroky. V tomto roku bolo započaté s prípravnými prácami, prieskumom a rozbormi. V r. 1994 bude definitívne dopracovaná územnoplánovacia dokumentácia. Návrh bude predložený občanom, ktorí sa budú môcť k nemu vyjadriť, dávať návrhy a pripomienky.

Poplatky a hospodárenie ŠM

Nedávno zaznela na schôdzi vedenia ŠM so zamestnancami informácia, že štátny majetok platí obci najvyšší lokalizačný poplatok oproti družstvám v Skalke i v Dolnej Súči, čo je jednou z príčin neutešeného hospodárenia podniku. Informácia však nie je úplná a pôsobí zavádzajúco.

Poplatok, ktorý schválilo obecné zastupiteľstvo bol vyrúbený v rámci zákona poplatkoch. Príjem z tohoto poplatku však i tak neuhrádza výšku nákladov pri súčasných cenách, ktoré by bolo treba vynaložiť na opravy a obnovu miestnych ciest a priepustov, ktoré sú najviac ničené ťažkou technikou. Tento poplatok nebol včas uhradený, za čo mohol obecný úrad uložiť ŠM pokutu vo výške 50% nezaplateného poplatku. Obecný úrad urobil taký ústupok, že miesto pokuty dovolil splácať tento dlh obci vo forme vecného plnenia prácami a službami, ktoré sú realizované ešte v tomto roku. Treba však pripomenúť, že štátny majetok napr. doteraz nepriznal ani neuhradil vyrúbený poplatok z predaja tabaku a alkoholických výrobkov, hoci také zariadenie na štátnom majetku fungovalo už v minulom roku i tento rok pre ubytovaných klientov. Obec odpustila štátnemu majetku platiť v minulom roku i poplatok za ubytovaciu kapacitu. Takáto je pravda o platení poplatkov štátneho majetku.

Preto ak sa má zdôvodňovať ťažká situácia podniku poplatkami, tak je potrebné postaviť sa k veci chlapy a povedať nie iba časť, ale celú pravdu o poplatkoch. Zvažovať vinu za neutešený stav v hospodárení na poplatky nie je seriózne, pretože táto sadzba bola použitá i pre ostatné podnikateľské subjekty - právnické osoby v obci.

Výsledok komplexnej analýzy minerálnej vody SLATINA - posúdenie.

Obecný úrad objednal u firmy SLOVOTHERMAE Piešťany komplexnú analýzu minerálnej vody od Slatiny. Odber vody bol uskutočnený 9.6.1993.

Ako vidno z výsledkov analýz, jedná sa o vodu prírodnú nízko mineralizovanú, s celkovou mineralizáciou cca 1860 mg.l⁻¹. Je to voda preplynená s obsahom 1933 mg.l⁻¹ oxidu uhličitého a 0,7 mg.l⁻¹ sírovodíka. Z kationov v nej prevažujú ióny vápnika a horčíka, z aniónov hydrouhlíčanové ióny. Zvýšený obsah dvojmocného železa Fe²⁺ a dvojmocného mangánu spôsobuje pri styku so vzduchom ich vypadávanie vo forme amorfných zrazenín (trojmocného Fe³⁺ a štvormocného mangánu). Pri odplynení vody forme CaCO₃ a MgCO₃. Jedná sa o bežný druh preplynenej kyselky.

Okolie prameňa je pekne upravené a terajšie zachytenie zabezpečuje jeho hygienickú nezávadnosť. Postačuje pre využitie pre miestne účely.

V prípade záujmu využitia tejto vody pre plniarenské účely terajšie zachytenie nepostačuje a je potrebné vykonať zachytňý exploatačný vrt. V technológii plnenia je potrebné počítať s odstraňovaním sírovodíka H₂S, vodu odželezňovať a odmangánovať.

Voda nie je anorganicky, organicky a mikrobiálne znečistená a vyhovuje ČSN 868000-Minerálna stolová voda.

Kurz šitia od 26.10.1993

Chcete sa naučiť šiť? pre záujemkyne otvárame kurz šitia pre začiatníčky od 26.10.1993. Stretávať sa budete 2x do týždňa a to v utorok a štvrtok od 1730 hod. v zasadačke kultúrneho domu v Hornej Súči. Bližšie informácie sa dozviete v pondelok 18. októbra 1730 hod. na prvom stretnutí. V priebehu týždňa sa môžete prihlásiť na Obecnú úradu v Hornej Súči u kultúrnej pracovníčky.

Nedeľa 7. novembra 1993

I tento rok Vás pozývame, milí občania, do nášho kostola na "Okresný festival speváckych súborov". Zúčastní sa dva detské a päť dospelých súborov. Začiatok koncertu je o 16,00 hod. Vstup voľný.

Sobota 13. novembra 1993 - diskotéka bez alkoholu

Už po dva roky usporadúvame na jar i na jeseň diskotéku pre mladých bez alkoholu. V bufete si budete môcť zakúpiť malinovky rôzneho druhu, sladkosti, zákusky.

Začiatok o 15 hod.

O dobrú náladu a zábavu sa postará diskotékar a organizátori - mladí ľudia z Hornej Súče.

V programe je zaradená i tombola.

Vstupné 5,- Sk

Sobota 13. novembra 1993 - tanečná zábava

Miesto : Vlčí Vrch

Usporiadateľ : ZRPŠ pri MŠ Vlčí Vrch

Hudba : Sedmikráska

Vstupné 20,- Sk

KINO REFLEX

HORNÁ SÚČA

Program

Na mesiac : november

Hrací profil : PIATOK, NEDEĽA o 19.00

5.11. piatok BEZ DCÉRKY NEODÍDEM 16,- 18,- MP od 12 napínavý príbeh USA	19.11. piatok SISTER ACT 16,- 18,- MP komédia USA
7.11. nedeľa NAČAVO OD VÝŤAHU 10,- 12,- MP od 12 komédia USA	21.11. nedeľa TAJOMNÉ ZLO 16,- 18,- MP od 12 psychotriller USA
12.11. piatok BRONZOVÉ TELÁ 14,- MP od 15 komédia Taliansko	26.11. piatok RAMBO - PRVÁ KRV 12,- 14,- MP od 15 dobrodružný USA
14.11. nedeľa PRÍŠERKY Z VESMÍRU 16,- 18,- MP hororová komédia USA	28.11. nedeľa CANDYMAN 12,- 14,- MP od 18 psychol. horor USA